

Gezinsopname volgens de methode Kind in Gezond Systeem

Laten we samen gaan voor een betere toekomst voor gezinnen

Gelukkig redden de meeste gezinnen in Nederland zich prima. Er is echter een kleine groep gezinnen die zich in een sociaal economisch zwakkere situatie bevindt en die generatie op generatie te kampen heeft met meervoudige en complexe problematiek, die maar moeilijk te doorbreken lijkt. De gezinnen die Koraal hulp biedt, hebben ook te kampen met cognitieve en adaptieve beperkingen vaak in combinatie met gedragsproblemen en/of psychiatrische problematiek.

We weten door onderzoek en nieuwe interventies steeds beter hoe we deze gezinnen echt kunnen helpen. Maar daar hebben we elkaar voor nodig!

Koraal ontwikkelt zich tot het aanbieden van de behandeling van deze gezinnen met behulp van gezinsopnamen waar voor tenminste één van de kinderen uithuisplaatsing dreigt. We bieden dit aan conform de bewezen effectieve KINGS-methodiek, ontwikkeld door Accare in het Noorden van het land, die reeds 10 jaar ervaring heeft met deze interventie. Daar worden momenteel 45 tot 50 gezinnen per jaar behandeld. Onderzoek en ontwikkeling van behandelvormen zitten in het DNA van Accare. Dit geldt ook voor Koraal, dat jeugdhulp, gehandicaptenzorg en speciaal onderwijs biedt in Limburg en Brabant. De twee organisaties hebben de handen ineen geslagen om het behandelmodel KINGS in 2022 ook beschikbaar te maken voor kinderen en hun gezinnen in Zuid-Nederland. Op deze manier kunnen de hulpvragen van kinderen met ernstige gedragsproblemen en ouders die te maken hebben met intergenerationele problematiek treffend worden beantwoord. We lichten graag toe hoe dit programma inhoudelijk werkt en hoe kinderen en ouders er beter van worden.¹

Voor wie is KINGS?

- Kinderen met ernstige gedragsproblemen en hun ouders. Voor gezinnen met cognitieve en adaptieve beperkingen is deze methode passend gemaakt.
- De kinderen en de ouders zijn voorafgaande aan de opname getroffen door ingrijpende interpersoonlijke gebeurtenissen, zoals huiselijk geweld, verwaarlozing, seksueel misbruik en geweld (fysiek en/of emotioneel).
- Een volledige ambulante behandeling door middel van bijvoorbeeld MST is niet meer adequaat.
- Doorgaans is bij de kinderen sprake (geweest) van meerdere vormen van interpersoonlijk trauma en zijn zij in hun algehele ontwikkeling potentieel bedreigd.
- De ouders hebben dezelfde of vergelijkbare emotie-regulatieproblemen als hun kinderen en hebben zich mede hierdoor niet optimaal kunnen ontwikkelen.

¹ Mevissen, E. H. M., Evers, M., Wanders, F., & Didden, H. C. M. (2018). Het KINGS-model bij licht verstandelijke beperking: Behandeling van complexe gezinstrauma's in klinische setting.

- Sensitief en responsief ouderschap is in de gezinnen die voor KINGS in aanmerking komen te weinig aanwezig.
- Vaak zijn er financiële problemen, hebben de volwassenen in deze gezinnen hun eigen psychische problemen, leven zij in sociaal isolement en is er veelal sprake van werkeloosheid.
- Deze gezinnen zijn slecht geïntegreerd in de maatschappij.
- De problematiek in deze gezinnen gaat van generatie op generatie over.
- Uithuisplaatsing van 1 of meer kinderen dreigt.

Wat houdt de methode KINGS in?

Het behandelmodel bestaat uit 3 fasen:

- In de eerste fase zijn de ouders en hun kind(eren) opgenomen binnen Koraal. Elk gezin heeft zijn eigen woonunit (eengezinswoning) waarbij zeven dagen per week van de vroege ochtend tot de late avond een gezinsbehandelaar aanwezig is. 's Nachts is er in geval van nood hulp beschikbaar door inzet van een gezinsbehandelaar verdeeld over meerdere gezinnen in een slaapdienstconstructie. Het doel voor het kind is dat het fysiek veilig is en er weer regelmaat komt in de dag door op tijd te eten, te drinken en te slapen. De ouders zijn steunend aanwezig en op de momenten dat dat (nog) niet lukt, wordt de ouderlijke taak overgenomen door een gezinsbehandelaar. In de eerste fase leert de ouder weer kijken naar het gedrag van het kind en geeft de gezinsbehandelaar veel uitleg over hoe traumatische ervaringen uit het verleden het huidige gedrag kunnen bepalen. Video-opnamen van de interactie tussen ouder en kind worden hierbij als hulpmiddel gebruikt.
- In de tweede fase begint de ouder met de individuele therapie. Die begint vaak als het gezin ongeveer een week is opgenomen en varieert van twee tot vier uur therapie op een dag. De therapie is gericht op het behandelen van de traumatische ervaringen die het huidige schadelijke opvoedgedrag van de ouder aansturen. Het kind krijgt individuele therapie gericht op het verwerken van traumatische ervaringen. Het gezin wordt hierbij intensief begeleidt door een gezinsbehandelaar zoals in de eerste fase al zullen er meer momenten zijn waarbij het gezin minder ondersteuning nodig heeft. De gezinsbehandelaar coacht en neemt minder over.
- De derde en laatste fase is de integratiefase. De binnen de Koraal setting geleerde vaardigheden moeten dan worden overgedragen naar de thuissituatie. Vaak krijgen de gezinnen een vorm van hometraining met video feedback. De behandeling wordt na de tijdelijke opname van ca. 6 weken thuis doorgezet zodat het gezin goed in staat wordt gesteld om de thuissituatie veilig te houden zodat er weer perspectief tot ontwikkeling is.

Koraal zal in samenwerking met een GGZ aanbieder vorm geven aan de therapeutische inzet aan ouder en kind.

Koraal wil als specialistische jeugdhulp organisatie niet langer dan nodig inzet plegen bij gezinnen. Dus als de behandeling in een afrondende fase is, zullen we samen met het wijkteam (dat vermoedelijk al betrokken is), zorgen dat de juiste inzet gepleegd wordt en dat Koraal uiteraard voor advies beschikbaar is.

Resultaten

- PTSS-symptomen binnen enkele weken sterk verminderd;
- in alle gevallen binnen 7 weken weer terug naar huis;
- psychopathologie ouders verdwenen;
- opvoedproblemen duurzaam opgelost;
- <5% uithuisplaatsingen (en indien toch sprake is van een uithuisplaatsing is er wederzijds begrip tussen ouder(s) en kind waardoor de relatie goed voortgezet kan worden).

Inzet KINGS lange termijn

Een recente studie laat daarbij zien dat trauma gerelateerde symptomen en beperkingen in het dagelijks leven significant afnamen bij zowel kinderen als ouders die het gehele KINGS-traject hebben doorlopen. Bij ouders werd een significante afname in psychische klachten en ouderlijke stress gevonden. De resultaten bleven behouden na zes maanden follow-up. Naar de effecten op de lange termijn wordt momenteel onderzoek gedaan door de Erasmus Universiteit in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen, onder leiding van professor Annemiek Harder.

Verdere informatie

<https://www.accare.nl/behandelingen/kings>

<https://nieuwlicht.eo.nl/dossiers/jeugd zorg>

<https://tinyurl.com/koraalkings>

<https://www.leidscongresbureau.nl/wp-content/uploads/2021/10/interview-over-KINGS.pdf>